
**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO
ROZVOJA
OBCE DRAŽKOVCE
(2007 – 2010)**



DRAŽKOVCE

Viera Šalagová
Starostka obce

august 2007

Schválený uznesením obecného zastupiteľstva č. / 2007

OBSAH

1. Úvod
2. Charakteristika územia a základné údaje obce
3. Súčasná urbanizácia
4. Koncepcia rozvoja urbanistického obvodu
5. Ľudské zdroje a prírodné danosti
 - Počet obyvateľov
 - Veková štruktúra obyvateľstva
 - Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva
 - Prírodný úbytok, prírastok a migrácia obyvateľstva
 - Národnostná štruktúra obyvateľstva
 - Prírodné danosti územia
6. Vzdelanie, kultúra a šport
 - Školské zariadenia
 - Mimoškolské zariadenia
 - Kultúrne zariadenia a podujatia
 - Kultúrne pamiatky
 - Šport
7. Občianska a technická vybavenosť
 - Technická infraštruktúra
 - Občianska vybavenosť
 - Bývanie
8. Životné prostredie
 - Starostlivosť o územie
 - Starostlivosť o vodu
 - Likvidácia odpadov
 - Starostlivosť o lesy a pôdu
 - Ochrana prírody
 - Ochrana ovzdušia
 - Poľnohospodárstvo, lesníctvo, poľovníctvo a rybárstvo
9. Ekonomika
 - Priemysel a služby
 - Zamestnanosť – nezamestnanosť
 - Štruktúra podnikateľských aktivít
10. Finančná analýza
 - analýza príjmov
 - analýza výdavkov
 - stav záväzkov a pohľadávok
 - stav majetku
11. SWOT analýza
12. Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja
13. Rozvojová stratégia
 - Ciele a priority
 - Opatrenia a aktivity
14. Akčný plán na roky 2007 - 2010
15. Rozpočet obce na roky 2007 - 2009
16. Finančný plán
 - Rozdelenie finančných prostriedkov na programovacie obdobie 2007 - 2013
17. Zabezpečenie a realizácia
 - Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie
18. Monitorovanie



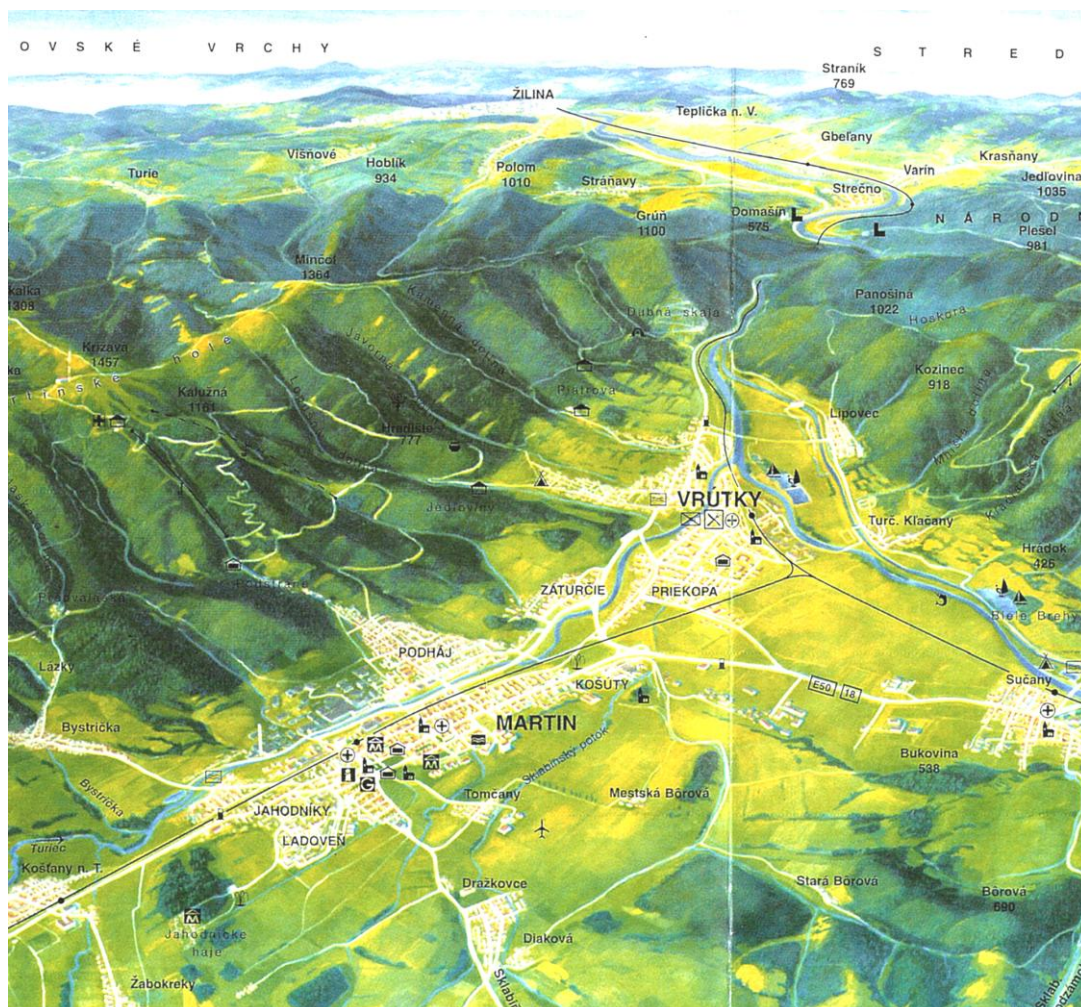
1. Úvod

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dražkovce je strednodobým dokumentom, ktorý poukazuje na hlavné zámery a ciele obce v oblasti regionálneho rozvoja v tomto programovacom období, spracovaný v súlade so zákonom NR SR č. 351/2004 Zz. Možno ho charakterizovať ako program, ktorý na jednej strane špecifikuje prvoradé potreby a úlohy obce v rozvoji technickej infraštruktúry, v starostlivosti o životné prostredie, ľudské zdroje, sociálnu oblasť a pod. a na strane druhej navrhuje opatrenia a spôsoby na dosiahnutie vytýčených cieľov.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je základným programovacím dokumentom podpory regionálneho rozvoja na lokálnej úrovni. Nadväzuje na príslušné strategické dokumenty a programové dokumenty podpory na regionálnej úrovni. Na národnej úrovni ide predovšetkým o národný strategický referenčný rámec (NSRR), Plán rozvoja vidieka (PRV), a (sektorové) operačné programy a na regionálnej úrovni o Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja (PHSR) ŽSK. Tieto dokumenty predstavujú nielen rozšírenie komplexnosti podpory realizácie NSRR v období rokov 2007-2013, ale vytvárajú aj predpoklad na zabezpečenie konzistencie v podpore regionálneho rozvoja, a tým aj zvýšenie účinnosti strategického plánovania tejto podpory a prípravy projektov v nasledujúcom programovacom období 2007-2013.

Tento program bol tvorený priebežne a na jeho spracovaní sa podieľali poslanci obecného zastupiteľstva, obecný úrad, občania obce a zástupcovia podnikateľských subjektov. Zároveň čerpá podklady zo sociálno-ekonomickej stratégie rozvoja mikroregiónu ZCR Veľká Fatra (marec 2003).

Z hľadiska zabezpečenia vysokej úrovne ochrany životného prostredia a príspevku k integrácii environmentálnych aspektov do prípravy a schvaľovania tohto strategického dokumentu so zreteľom na podporu trvalo udržateľného rozvoja musí byť dodržaný postup v zmysle Zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tým rozvojový program spĺňa kritérium možnosti financovania z verejných zdrojov (EÚ, ŠR SR, VÚC, obec) určených na regionálny rozvoj.



Pohľadová mapa Turca

2. Charakteristika územia a základné údaje obce

Z geologického hľadiska je územie obce súčasťou karpatskej sústavy, ktorej vznik podmienil najmladší horotvorný proces – alpínske vrásnenie. Usazeniny druhohorného mora sa zachovali v okolí len vo forme erózných zvyškov. V ére treťohôr vznikali v kotline najväčšie vrstvy usadenín. Vývoj v štvrtohorách je charakteristický postupným zahlbovaním toku rieky Turiec. Súčasný obrys dostalo katastrálne územie počas uvedených procesov.

Územie možno zaradiť do klimatickej mierne teplej oblasti. Katastrálne územie obce leží v nadmorskej výške od 424 do 477 n.m. Priemerná ročná teplota je 7,4 °C, priemerný úhrn zrážok je 700-800 mm. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou je 60-80. Celá Turčianska kotlina je dobre vetraná, kde prevládajú severné vetry.

Rastlinstvo okolia zaujalo svojráznou krásou a rozmanitosťou. Prvé doklady o prítomnosti človeka v tomto priestore sú z neolitu t.j. neskorej doby kamennej, čo potvrdzujú archeologické nálezy kamenných srdcovitých sekeromlatov práve pri Dražkovciach.

V celej histórii obce sa jej obyvatelia prevažne zaoberali poľnohospodárstvom a chovom hospodárskych zvierat a k týmto činnostiam pridruženými remeslami. V dávnej minulosti sa živili tiež ako chýrni turčianski olejkári, neskôr šafraníci. Ťažké sociálne pomery v rokoch I.

svetovej vojny a po nej donútili viacerých našich občanov opustiť svoj rodný kraj za prácou do Ameriky a Kanady, aby tak zabezpečili prostriedky na obživu svojich rodín. Aj v období medzi dvomi svetovými vojnami sa väčšina obyvateľov živila málo výnosným poľnohospodárstvom, prácou v lese pri ťažbe a spracovaní a zväžaní dreva. Niekoľkým sa podarilo nájsť prácu v martinských fabrikách – stoličkovej, celulózke a u stavebných firiem. Maloroľníci dopĺňovali poľnohospodársku činnosť remeselným spriadaním vlny, tkaním plátna, kobercov, súkna. V obci najstaršími povolaniami boli mlynári, mäsiari a kováči, neskoršie pribudli aj krajčírky a v jednom období sa v obci vyrábalo aj pivo. V obci sa voľakedy používal trojpoľný systém obrábania pôdy s vysokou výmerou úhorov. Najčastejšie pestovanými plodinami boli jačmeň, ovos, zemiaky, vika, strukoviny a z technických plodín – konope. Neskôr sa začala pestovať aj pšenica, cicer, pohánka, darilo sa aj pestovaniu ľanu, menej pestovaniu ovocia. Bol rozšírený chov hovädzieho dobytku a oviec.



Obec Dražkovce leží v doline pravostranného prítoku rieky Turiec, v severnej časti Turčianskej kotliny, asi 3 km východne od mesta Martin. Povrch chotára je zväčša odlesnený pahorkatinný so zvyškami poriečnej rovne. Naša obec vznikla na území zvanom Sclouna, podľa historika Jána Šikuru Sclouna pravdepodobne znamená Sklabiňa, kráľovský hrad. Neskôršie Ondrej Ivanka pomenoval ju Jurdánskou zemou a v jej strede medzi potokmi, ktoré on pomenoval Jordán a Cedrón vznikla obec Dražkovce. (Pozn. Ondrej Ivanka roku 1218 s uhorským kráľom Jeruzalemským sa zúčastnil na výprave v Svätej zemi proti pohanom. Šťastlivo sa vrátil z výpravy domov a bol za hrdinskosť odmenený majetkom medzi týmito potokmi. Tiež dal postaviť na blízkom kopci kostol a z úcty pomenoval ho kostolom Sv. Heleny, ktorá našla kríž Ježiša Krista).

Táto pekná a veľká zem bola rozdrobená a znovu delená za panovania kráľa Bela IV po prehratej bitke proti Tatárom pri Jelšave. Za preukázané služby kráľovi Belovi IV dostali synovia Ivankovi, bratia Dražkov a Mikola, v roku 1242 600 jutár zo severozápadnej časti zeme Jordánskej a usadiac sa na severnej časti obce Jordánföld položili základ obce Dražkovce, pomenujúc ju podľa staršieho z nich, Dražka. Potomci Dražka a Mikolu za priezvisko používali spočiatku meno Dražkov, neskôr Dražko, a od roku 1487 sa ich obec i potomci menujú Dražkovitš. Neskôr prevezmú meno Dražkovský a nakoniec Dražkóczy.

Potomci Dražkovcov sa natoľko rozmnožili, že miesto priezviska Dražkóczy začali užívať mená Krasnec a Ilgo, ktoré až dodnes nesprávne užívajú, zanechajúc svoje pôvodné priezvisko. V polovici XIII. storočia vznikli na území Jordána osady Dolné Jaseno, Tomčany

a v bezprostrednej blízkosti Dražkovskej osady sa usadili Ivankovci a Bohunkovci. Odtiaľ aj pomenovania Dražkoviec – Ivankovská a Bohunkovská strana.



V roku 1263 kráľ Belo IV daroval najjužnejšiu časť zeme Jordánskej Nackovi, jeho syn bol Boock (dnes Buoc). Obec bola pomenovaná podľa polohy zeme, Dolinou. Táto bola samostatnou obcou až do roku 1886, kedy bola pripojená k Dražkovciam. Bohunkovci sa spomínajú až v 15. storočí. Najstarší známy praotec tejto rodiny je Bohunka, ktorý sa spomína v roku 1414 ako majiteľ na Doline. Rodina Bohunkovská mala vždy záujem o dražkovské veci a bola spriaznená s dražkovskými zemanmi a Ivankovcami.

V XV. storočí prijali medzi seba rodinu Ceperovskú, ktorá sa usadila na Doline a odtiaľ do Dražkoviec, kde sa spomínajú od roku 1477. Ceperovci sa dostali medzi dražkovskými zemanmi do popredia,

hoci ani neboli z pokolenia Dražkovho, ako sa to mylne uvádza. Z tohto pokolenia pochádzali len rodina Krasnecová a Ilgová.

Kráľ Belo IV v roku 1249 daroval 450 jutár zo severozápadnej časti Jordánskej zeme trom bratom, Thomovi, Masthiovi a Benovi, pod podmienkou, že vstúpia do jeho armády. Podľa mena najstaršieho brata dostala obec meno Thomkaháza. Neskôr, v XVI. storočí sa už menuje Tomčany. Členovia všetkých rodín už od XV. storočia pôsobia vo verejnom živote (notári, advokáti, vedci).

Táto krásna Jordánska zem bola behom 200 rokov, skončiac sa v roku 1405, jej obyvateľmi rozkúskovaná. V XV. storočí, za panovania Husitov na Slovensku, i naša obec prijala učenie Husovo. V kostole bola zavedená bohoslužba v jazyku českom, nášmu ľudu zrozumiteľnom. Podľa spomienok na svedectvá starých občanov bola v tomto období pristavená aj veža k chrámu Svätohelenskému. Veža bola trojitej kupoly, šindlom krytá, na vrchu s kohútom. Tieto kupoly stáli až do roku 1900, kedy boli r.k. cirkvou zborené. Zásluhou husitstva bolo že reč česká tešila sa aj v Uhorsku veľkej úcte a vládla i na kráľovskom dvore 150 rokov (1387 – 1526). Po Husitoch však zostala pre dražkovské rodiny zlá spomienka, pretože Husiti vypálili Sklabinský zámok, kde mali uschované listiny od roku 1242. V roku 1460 boli Husiti kráľom Matejom Korvínom vytisnutí z územia a tak sa turčianske rodiny obrátili s prosbou na kráľa, aby ich výsady potvrdil. Kráľ Matej so súhlasom svojej manželky Beátrice žiadosti vyhovej a potvrdil rodiny Juraja Moravčíka – Dražkovitša, Eliáša Krasneca Ilgu, Ladislava a Ondreja Milku, Jána Vanovitsa, Ladislava Blahutu a Antona Feje ako pôvodné rodiny Dražkoviec. Členovia všetkých spomenutých rodín už od XV. storočia pôsobia vo verejnom živote ako služobníci, stoličný notári, vedátori a advokáti.



V roku 1582 bola založená prvá ev. a. v. cirkev v sv. Heleny a tiež evanigelická škola, ktorá jestvovala až do r. 1710, teda 128 rokov. Od toho času je v rukách r. k. cirkvi – až do roku 1847.

Prvou veľkou organizovanou stavbou bola elektrifikácia obce v roku 1936. Staré domy boli stavané ako gazdovské a hospodárske budovy. Popri prvých gazdovských domoch bola v obci v r. 1902 postavená ľudová škola, zbrojnica PO a budova fary pri rímsko-katolíckom kostole. V tomto období sa postavil aj mlyn, ktorý slúžil na svoje účely do r. 1962.



Veľká výstavba rodinných domov novšieho typu sa začala po parcelácii obce r. 1946, kedy sa obec značne rozrástla. V r. 1949 bolo v jeseni založené JRD I. typu kde obhospodarovalo 460 ha poľa. Od tohto roku sa začalo z výstavbou poľnohospodárskych budov, ku ktorým v r. 1980 pribudli aj 2 družstevné bytovky.

Najväčšia výstavba rodinných domov sa začala r. 1957, kedy sa začali budovať aj miestne komunikácie.

V r. 1949 sa b obci začal budovať miestny rozhlas, ktorý bol postupne rozširovaný do nových ulíc. Nový KD začala obec stavať v r. 1959 a dokončený bol v r. 1967, v ktorom mali sídlo MNV, PD, POŠTA, KNIŽNICA. K dispozícii bola veľká sála, kuchynka, sklady riadu ako i miestnosť pre Sväzarm. V r. 1960 bola prestavaná fara rímsko-katolíckej cirkvi na MŠ. Pre športové využitie občanov a mládeže bolo v r. 1950 vybudované futbalové ihrisko.

V tomto roku rozširovalo výstavbu svojich objektov aj JRD kedy postavili novú ošipáreň a hydináreň. Výstavbou rodinných domov sa v r. 1974 muselo posilniť elektrické vedenie výstavbou nového transformátora.

V r. 1977 bol v obci vybudovaný vodovod a o rok neskôršie sa predviedla novšia regulácia potokov. Obec v týchto rokoch započala z výstavbou komunikácii aj mimo obec a to k obci Diaková, do lesa Bôrová a na osadu Dolina.

V r. 1978 bola postavená administratívna budova JRD.

Stará fara kde bola umiestnená MŠ sa musela v r. 1973 zbúrať pre zlý stav budova a na tom mieste sa v r. 1974 začala stavať nová MŠ, ktorá bola otvorená 1976. V r. 1979 sa začalo s výstavbou futbalového ihriska, ktoré bolo dokončené v r. 1981.

V r. 1980 sa asfaltovali miestne komunikácie ako aj družstevný dvor a započalo sa z opravou MŠ a rekonštrukciou ZŠ, bol oplotený cintorín. V r. 1984 sa začal stavať Dom smútku a previedlo sa oplotenie MŠ. Dom smútku bol dostavaný v r. 1985. V tomto roku bol vybudovaný odpad. kanál od pohostinstva cez komunikáciu športový areál a vyústil do potoka Jordán, ktorý slúžil na odvodnenie ulice. Sociálne zariadenie TJ sa začalo stavať v r. 1987 a bolo hotové v r. 1988, kedy sa začali klásť i odpadové žľaby popri komunikáciách.

Oplotenie školy a ihriska sa previedlo v r. 1986. V r. 1989 sa previedla rekonštrukcia verejného osvetlenia a započalo sa z výstavbou nového obchodu z rozličným tovarom, ktorý bol dostavaný v r. 1990. Všetky tieto stavby vystavané v našej obci boli stavané v akcii „Z“.

Rok 1990 priniesol rôzne politické zmeny a tie nastali aj v rozvoji miest a obcí čo sa konkrétne dotklo aj našej obce. Prestalo platiť, že stavby sa budú stavať v akcii „Z“ aj financovanie nastalo úplne nové. Obecný úrad si stanovil nové kritériá na rozvoj hospodárskeho a sociálneho rozvoja, podľa ktorých sa dali do popredia najdôležitejšie stavby.

Najväčšia výstavba nových rodinných domov nastala v našej obci od r. 1957 a pokračovala aj po zmenách v r. 1990 preto bolo potrebné stavať inžinierske siete a miestne komunikácie pre výstavbu nových rodinných domov. Či to už bolo pre rodinné domy na starom ihrisku ale aj v nových lokalitách.

V r. 1992 sa vybuďovala nová komunikácia v dĺžke 450 km práve k rodinným domom na staré ihrisko. V tomto roku sa urobila rekonštrukcia celého elektrického vedenia v obci

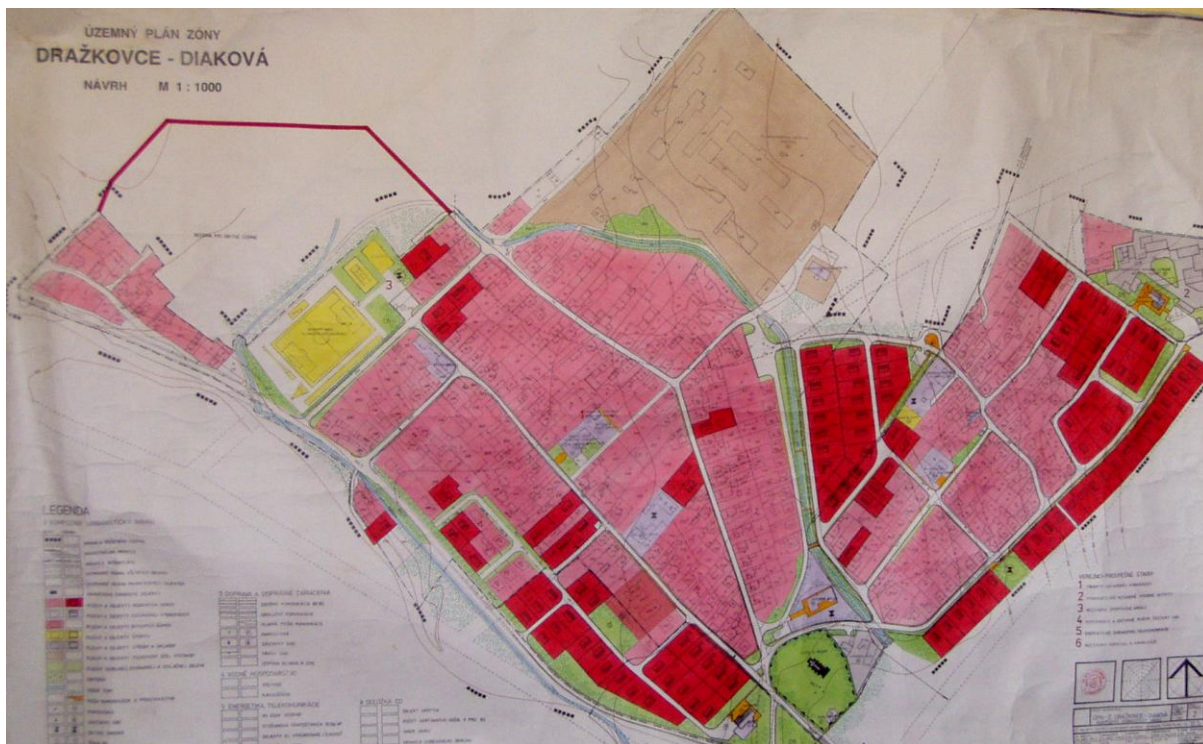
a pre nové rodinné domy. Elektrifikovali sme ZŠ. Elektrická sieť bola posilnená novým transformátorom aby občania v obci sa mohli napojiť na elektrické vykurovanie rod. domov.

V r. 1993 sa previedli všetky rekonštrukcie budov obecného majetku a začala sa pripravovať dokumentácia na výstavbu kanalizačného zberača, s výstavbou ktorého sme začali v máji r. 1994. Kanalizačný zberač sme dostavali v roku 2001 s finančnými nákladmi Sk 12 500 000,-. Kanalizačný zberač je napojený na kanalizáciu v Martine a pokračuje do ČOV Vrútky.

V r. 1996 až 1999 sme budovali inžinierske siete pre nové IBV pod cestou do Dolného Kalníka a v r. 2000 až 2003 pre IBV medzi Dražkovcami a Diakovou. V týchto dvoch lokalitách máme vybudované všetky inžinierske siete vo finančnom náklade Sk 7 000 000,-. Máme rozostavaných 60 rod. domov obyvateľov Dražkoviec, ale aj občanov z blízkeho okolia. V r. 2002 až 2004 sme pokračovali vo výstavbe kanalizácie obce, ktorú sme ukončili v októbri 2004, kde sme prestavali fin. čiastku Sk 14 500 000,-.

V r. 1999 sme začali s výstavbou tenisových kurtov a detského ihriska a chodníkov v areáli štadiónu TJ, ktoré sme dostavali v r. 2001.

Výstavba plynovodu v obci sa začala v r. 2003 a ukončená bola v r. 2004 vo finančnej čiastke Sk 14 000 000, -. V tom istom roku sa uskutočnila aj výstavba telekomunikačného vedenia v časti obce a novej IBV.



Územný plán zóny

3. Súčasná urbanizácia

Súčasná urbanistická forma sa vyvinula z historického pôdorysu, z ktorého sa presúva ťažisko novej výstavby do okrajových častí. Urbanizácia obce je obrazom daností prostredia, ktoré obyvatelia využívali pre svoju potrebu posledných približne tisíc rokov. Obec je členená do typických okrskov starej – pôvodnej a novej časti. Do starej časti patrí stred obce, ktorý je z historického hľadiska najstarší. Nová časť sa buduje do oblasti ohraničenej tokmi Jordán a Cedrón.

4. Koncepcia rozvoja urbanistického obvodu

Funkčná zložka bývania je základným činiteľom rozvoja riešeného územia. Základnú urbanistickú koncepciu ovplyvňujú tieto hlavné faktory :

- vymedzenie riešeného územia,
- morfológia terénu, vrátane násypov cestných telies,
- jestvujúci tok Jordán s ochranným pásmom,
- požiadavky na výmeru jednotlivých stavebných parciel.

Pri rešpektovaní horeuvedených faktorov vznikali postupne rôzne alternatívne riešenia, z ktorých na základe pripomienok vznikol konečný návrh ÚPN (obce Dražkovce).

Urbanisticko-architektonickú jednotu súboru IBV pri rozdielnosti jednotlivých rodinných domov možno dosiahnuť materiálovými prvkami a vybranými architektonickými detailami.

Obec má veľký potenciál na rozvoj bytovej výstavby, v dvoch lokalitách IBV (jedna sa tiahne od štátnej cesty smerom na Dolný Kalník a druhá od PD smerom na Diakovú). V súčasnosti sa pripravuje ďalšia od športového areálu smerom na Martin. Obec má spracovaný územný plán a 3 dodatky na úrovni zóny. Výstavbou rodinných domov pribudnú najmä mladé rodiny čo bude mať synergický efekt v zachovaní školských zariadení , rozšírení obchodnej siete a služieb.



5. Ľudské zdroje

Demografický vývoj obyvateľstva na celom území obce Dražkovce je stabilizovaný. Mierny nárast možno očakávať v blízkej budúcnosti, ukončením výstavby IBV.

5.1. Počet obyvateľov

Posledné sčítanie obyvateľov, domov a bytov sa na území Slovenskej republiky uskutočnilo 26. mája 2001 (pozn. predtým sa sčítanie uskutočnilo v rokoch 1961,

1970, 1980 a 1991). Bolo uskutočnené metódou samosčítania a boli ním zisťované demografické, sociálne a kultúrne charakteristiky obyvateľstva a tiež niektoré vybrané ukazovatele o bytovom a domovom fonde a tiež o vybavenosti domácností niektorými predmetmi dlhodobej spotreby.

Na základe získaných údajov možno konštatovať, že bol nasledovný demografický vývoj : roku 1869 mala 379+261 obyvateľov, 1880 – 297+83, 1890- 307+94, 1900 – 252+75, 1910 – 245+62, 1921 – 347, 1930 – 382, 1940 – 387, 1948 – 378, a

	Muži	Ženy	Spolu
1961	200	211	411
1970	250	255	505
1980	254	268	522
1991	248	258	506
1995	247	246	493
2001	260	259	519
2006			648

Pozn. údaj r. 2006 je zhodný s údajmi DÚ pre prídel podielu dane

5.2. Veková štruktúra obyvateľstva

Veková štruktúra obyvateľstva obce Dražkovce odzrkadľuje štruktúru obyvateľstva, ktorej charakteristickou črtou je zvyšovanie počtu obyvateľov v produktívnom veku.

	0 -14		15-59		15 – 54		Nad 60		nad 55	
			M			Ž	M			Ž
1961		135	117			113	20			26
1970		144	164			130	20			47
1980		129	160			146	27			60
1991		94	153			143	46			70
1995		87	152			131	51			78
2001		97	168			143	39			72

Zloženie a podiel obyvateľstva v predproduktívnom veku je 19%, v produktívnom veku 60 % a poproduktívnom 21%. Miera nezamestnanosti v r. 2004 bola 15,24%, v roku 2005 – 17,13% a v roku 2006 – 8,8%.

5.3. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva má pre rozvoj obce zásadný význam. Na základe výsledkov posledného sčítania obyvateľstva k 26. máju 2001 bola vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce Dražkovce:

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	
Základné	235
Učňovské (bez maturity)	
Stredné odborné (bez maturity)	
Úplné stredné učňovské (s mat.)	
Úplné stredné odborné (s mat.)	156
Úplné stredné všeobecné	
Vyššie	
Vysokoškolské bakalárske	
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	42
Vysokoškolské doktorandské	
Ostatní bez udania šk. vzdelania	
Ostatní bez školského vzdelania	
Deti do 16 rokov	
Spolu	

5.4. Prirodzený prírastok - migrácia obyvateľstva

Odzrazom ekonomickej situácie obyvateľstva v obci je aj jeho prirodzený prírastok. Nárast je spôsobený vytvorením priestoru pre novú IBV. Nasledujúca tabuľka zobrazujú prirodzený prírastok, resp. úbytok ako aj migráciu obyvateľstva od roku 2001 po rok 2006 :

Rok	Živonarodení	Prisťahovaní	Zomrelí	Odstťahovaní	Celkový prírastok (+) /úbytok (-)
2001	7	18	10	11	+4
2002	6	21	5	23	-1
2003	4	29	6	9	+18
2004	4	30	5	1	+28
2005	5	53	5	12	+41
2006	4	49	6	8	+39

5.5. Národnostná štruktúra obyvateľstva

Národnosťou sa rozumie príslušnosť osoby k národu, národnostnej menšine alebo etnickej skupine. Pre určenie národnosti nie je rozhodujúca materinská reč, ani reč, ktorú človek väčšinou používa alebo lepšie ovláda, ale jeho vlastné rozhodnutie o príslušnosti k národu, národnostnej menšine či etnickej skupine. Nižšie uvedená tabuľka zobrazuje národnostnú štruktúru obyvateľstva podľa údajov zistených pri sčítaní obyvateľstva k 26.máju 2001:

Národnosť	
Slovenská	511
Maďarská	
Rómska	
Česká	8
Moravská	
Rusínska	
Ukrajinská	
Nemecká	
Poľská	
Ruská	
Iná	
Nezistená	
Spolu	

Z trvale bývajúcего obyvateľstva len osem občanov má inú národnosť ako slovenskú. Podľa náboženského vyznania sa občania delili v roku 2001 na veriacich rímskokatolíckej cirkvi (189) a evanjelickej cirkvi a.v. (207) a grekokatolíckej 4.

5.6. Prírodné a klimatické podmienky

Obec je súčasťou Turčianskej kotliny, ktorá je typom hlbokkej, celistvej tektonickej depresie s rázom priekopovej prepadliny, vyplnenej prevažne kvartérnymi sedimentami. Hladko modelovaný, prevažne rovinný až stredne zvlnený reliéf s terasami a náplavovými kužeľmi v podhorí vytvára charakter esteticky a krajinársky vyvázenej poľnohospodársky využívanéj krajiny.

Klimaticky patrí územie do mierne teplej a chladnej horskej oblasti s výrazne geografickou výškovou stupňovitosťou.

Poľnohospodársky intenzívne využívaná pôda má vplyv na zloženie pokryvu. Tvoria ho väčšinou poľnohospodárske kultúry pestované na ornej pôde a trvalé trávnaté porasty. Medzi nimi sa zachovali fragmenty prírody blízkyh bylenných spoločenstiev a porastov drevín rastúcich mimo lesa. Dotvárajú malebný obraz krajiny, ale najmä plnia nezastupiteľnú funkciu



genofondovo významných lokalít (napr. fragmentov teplomilnej alebo mokrad'ovej vegetácie) a interakčných prvkov systému ekologickej stability, ktoré umožňujú prežívanie a rozmnožovanie mnohých nielen rastlinných, ale aj živočíšnych druhov a sú potenciálnym zdrojom ich šírenia do okolitého prostredia.

6. Vzdelanie, kultúra a šport

6.1. Školské zariadenia

Deti predškolského veku majú možnosť navštevovať výborne zariadenú dvojtriednu materskú školu pre 50 detí.

Školopovinné deti navštevujú Základnú školu v Dražkovciach v ročníkoch 1. až 4. o kapacite 80 detí. Školská jedáleň je súčasťou školy. Stredné školy sídlia v Martine. Naozaj široký záber profesií ponúkajú Združené stredné školy vo svojich učebných a študijných odboroch. Ponúkajú tiež pomaturitné a nadstavbové vzdelávanie.

Nadregionálny význam má lekárska fakulta so sídlom v Martine, ktorá zabezpečuje vysokoškolské vzdelávanie. Celoslovenský význam má Vysoká škola dopravy a spojov v Žiline. Zo špeciálnych škôl, ktoré sídlia v Martine, treba uviesť, že najmä zabezpečujú vzdelávanie detí a mládeže vyžadujúcej si osobitný prístup.

6.2. Kultúrne zariadenia

Obec má vlastný kultúrny dom s kapacitou 300 sedadiel, zriadenú knižnicu. V rámci mimoškolských aktivít pracuje spevácky súbor, ale aj divadelný súbor dospelých a mládeže.

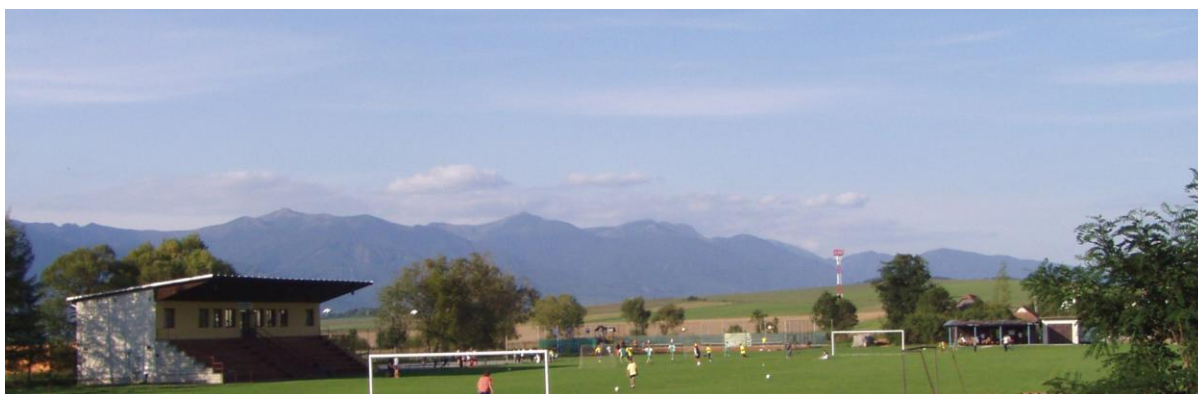
V roku 1988 svojpomocne vybudovaný dom smútku.

Kultúrne pamiatky

Okrem cirkevnej pamiatky – kostola sv. Heleny z roku 1300, sa v obci nachádza Kúria rodiny Lehotských z prvej polovice 18 storočia a kúria rodiny Búl'ovských z 19. storočia. V katastri obce je významné archeologické nálezisko.

6.3. Šport

V obci sa nachádza vybudovaný športový areál, ktorý ponúka pre záujemcov širokého okolia priestor pre športové využitie. V areáli sa nachádza futbalové a nohejbalové ihrisko, tenisové kurty, detské ihrisko, miestnosť so šatňami, sociálnymi zariadeniami a miestnosťou na stolný tenis. Obec je obkolesená lesoparkom Bôrová a Dolinské Háje, kde je možné relaxovať.



7. Občianska a technická vybavenosť

7.1. Technická infraštruktúra

7.1.1. Elektrická sieť

Obec je zásobovaná elektrickou energiou zo Žilinského kraja, konkrétne z transformovne Dražkovce. Elektrifikácia obce bola urobená v roku 1936.

Vzhľadom na vzrastajúci dopyt po elektrickej energii môžeme konštatovať, že dnešné rozvody nie sú postačujúce a bude potrebné ich posilniť a rozšíriť. Problémom sú aj zastaralé, poruchové trafostanice. V niektorých častiach obce sú siete vysokého napätia vedené v zónach, ktoré sú v pripravovanom SÚP plánované na rozširovanie zón bytovej výstavby a rekreácie a bude potrebné zo strany SSE riešiť ich prekládkou.

Dĺžka rozvodov elektrickej siete je 4 840 bm s 200 prípojkami.

Verejné osvetlenie má 39 svetelných bodov.

V obci je zavedený aj miestny rozhlas s dĺžkou rozvodnej siete cca 3280 bm.

7.1.2. Rozvod plynu

Plynofikácia obce je na rôznej úrovni. Vyplýva to jednak z dopytu obyvateľov a jednak z charakteru osídlenia.

Nasledujúca tabuľka zobrazuje približnú dĺžku a počet prípojok v obci:

Dĺžka rozvodov (km)	Počet prípojok
4563	190

7.1.3. Telekomunikačná sieť

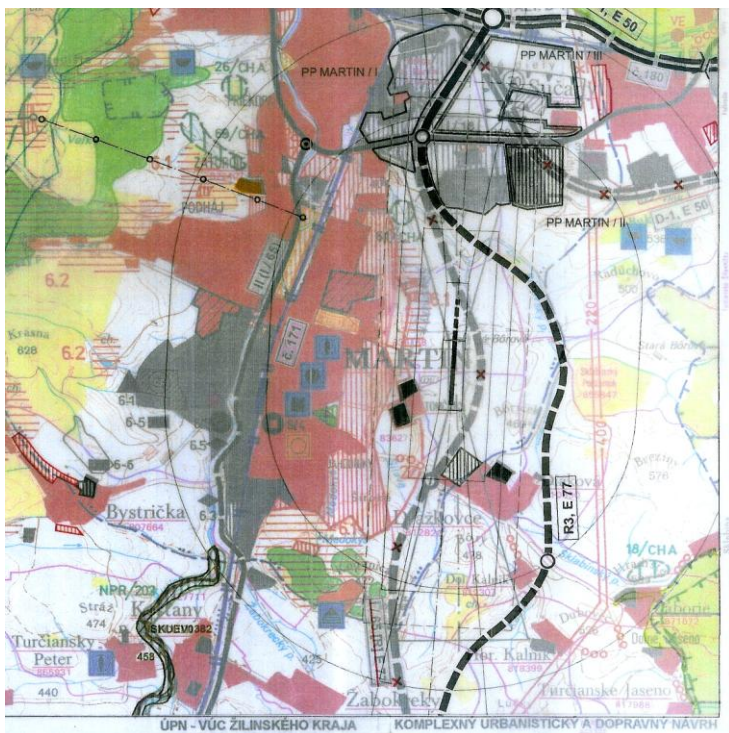
Počet prípojok v obci je 75.

Údaje o počte mobilných telefónov a pripojení na internetovú sieť nie sú dostupné. V chotári obce sa nachádza vykryvač mobilnej siete.

Z dôvodu rozširovania informácií elektronickou formou je potrebné umožniť širokej verejnosti prístup k nim, čím sa vytvorí predpoklad pre lepšiu informovanosť o možnostiach zamestnania sa , o možnostiach vzdelávania a podnikania.

7.1.4. Dopravná sieť

Základným predpokladom rozvoja každého regiónu je jeho dostupnosť. Rozvoj dopravnej infraštruktúry ovplyvňuje jednak hospodársky rozvoj regiónu, ale aj spôsob života a životnú úroveň jeho obyvateľov. Preto je dôležité vychádzať zo súvislostí usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry.



Cestná doprava

Na nadradený cestný dopravný systém je obec napojená prostredníctvom štátnej cesty III. triedy. Existujúce analýzy Slovenskej správy ciest konštatujú u ciest II. a III. triedy nevyhovujúci stavebný stav u 10-20% vozoviek. Tento alarmujúci stav je spôsobený oneskorením cyklickej obnovy vozoviek.

Obecné komunikácie sú vo výbornom stave, po rekonštrukciách v celej šírke, po realizovanej verejnej kanalizácii. Návrh trasy diaľnice obec obchádza bez pripojenia. Veľmi dobre je vyznačená cyklotrasa Martin – Jasenská Dolina.

. Doprava do obce je veľmi dobrá, obcou prechádzajú autobusové spoje, ktoré pokračujú do ďalších obcí.



Železničná doprava

Najbližšia železničná stanica sa nachádza v Martine na železničnej trati č. 171 s diesel motorovou trakciou. Z hľadiska zónovania patrí do priestoru Severozápadné Slovensko a dopravno-gravitačné centrum Žilina/Martin. Obec nie je napojená na železničnú sieť.

Letecká doprava

Asi 35 km od obce leží letisko Žilina. Je zaradené do kategórie potenciálnych medzinárodných letísk. V blízkosti do 5 km je situované letisko Tomčany a 7km letisko Pribovce.

7.2. Občianska vybavenosť

7.2.1. Sociálna infraštruktúra

Obec nemá zriadené ani nepôsobí žiadne sociálne zariadenie. Sú len poskytované niektoré služby sociálneho charakteru, najmä opatrovatel'stvo a rozvoz stravy.

Naša obec patrí do regiónu, kde sa musia riešiť nepostačujúce kapacity zariadení sociálnej starostlivosti a zaostalosť priestorovej vybavenosti. Na území obce nie je zriadené žiadne zariadenie pre poskytovanie sociálnych služieb. V tomto volebnom období uvažujeme s podporou eurofondov vybudovať penzión pre starších spoluobčanov.

7.2.2. Zdravotnícka infraštruktúra

Zdravotnú starostlivosť poskytujú

Zdravotnú starostlivosť zabezpečuje Fakultná nemocnica Martin, neštátni lekári prvého kontaktu a štátne a neštátne špecializované ambulancie v Martine.

- Nemocnica poskytuje zdravotnú starostlivosť pre spádovú oblasť okresu Martin

Zabezpečuje tiež oblasť záchrannej zdravotnej služby, ktorá patrí do spádovej oblasti okresu Martin.

Rozsah a dostupnosť siete zdravotníckych zariadení je postačujúca. V katastrálnom území obce sa nenachádza žiadne zdravotnícke zariadenie.

7.2.3. Bývanie

Bývanie je uznané ako základná ľudská potreba, ktorá by mala byť uspokojovaná na úrovni adekvátnej celkovému stupňu sociálno-ekonomického rozvoja spoločnosti. Je potrebné sa zamerať a postupne odstraňovať zanedbanosť existujúceho bytového fondu, podporiť opravy a rekonštrukcie bytov, pripraviť pozemky na výstavbu rodinných domov.

Problém bývania vytvára záväzok pre verejné subjekty (štát, obce), aby sa angažovali pri jeho riešení. Sú vrstvy obyvateľstva, ktoré vzhľadom na charakter bytu ako tovaru, nie sú schopné si samy obstaráť adekvátne bývanie. Zasahovanie štátu do problematiky bývania, jeho štruktúrovaná podpora jednotlivých skupín populácie, sa rieši prijatím a uplatňovaním bytovej politiky.

Úroveň bývania výrazne ovplyvňuje kvalitu života občanov. Súčasná bytová výstavba je v obci dostatočne realizovaná čo sa odráža na prírastku obyvateľstva. A čo je

potrebné zvýrazniť je skutočnosť aj ďalšej možnosti rozširovania výstavby rodinných domov na pripravených a územným plánom určených lokalitách, čo pozitívne vplýva na prirodzenú reprodukciu populácie obyvateľstva.



V roku 1785 mala obec 60 domov (359 obyv.), v roku 1828 – 38 obývaných domov 265 obyvateľmi. Neskoršie údaje o počte domov sú uvedené v tabuľke.



Nasledovná tabuľka zobrazuje domový a bytový fond:

Domový a bytový fond	1961	1970	1980	1991	2001	2006
Domy spolu		119	125	131	150	200
Trvale obývané domy	87	114	122	126	132	196
- z toho: rodinné domy	86	112	122	121	130	196
Neobývané domy	-	5	3	5	18	4
Byty spolu					173	216
Trvale obývané byty					154	216
- z toho: v rod. domoch					142	200
Neobývané byty	-		-	-	19	0

7.2.4. Obchodná sieť

V obci sú dve obchodné jednotky (COOP Jednota a súkromné potraviny „BETA MIX“) a dve pohostinné zariadenia.

8. Životné prostredie

„Životným prostredím je všetko, čo vytvára prirodzené podmienky existencie organizmov, vrátane človeka, a je predpokladom ich ďalšieho vývoja. Jeho zložkami sú: ovzdušie, voda, horniny, pôda, organizmy.“

Medzi hlavné ciele v oblasti regionálnej ochrany životného prostredia patria opatrenia na jeho ochranu a tvorbu, na obmedzenie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie, na podporu efektívneho využívania prírodných zdrojov a na zlepšenie technickej infraštruktúry. Chránenou prírodnou pamiatkou je zeleň na miestnom cintoríne.

8.1. Starostlivosť o územie

Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 50/1976 Z. z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Územné plánovanie sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určuje zásady a vecnú a časovú koordináciu činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.

8.2. Starostlivosť o vodu

Starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone č. 184/2002 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon). Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

Územie obce spadá do povodia rieky Turiec.

Zásobovanie pitnou vodou

V zmysle zákona č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení je obec zodpovedná za zásobovanie pitnou vodou a zodpovedá za odvádzanie odpadových vôd, ktoré vzniknú na území obce. V súčasnom období dodávku pitnej vody ako aj odkanalizovanie zabezpečuje Turčianska vodárenská spoločnosť a.s. Martin, ktorej akcionárom je aj naša obec.

Obec má vybudovaný rozvod pitnej vody od roku 1948. Obec je zásobovaná vodou z Martinského skupinovému vodovodu. Treba počítať s jeho pravidelnou údržbou a obnovou. V súčasnosti sú všetky domácnosti a objekty zariadení pre podnikanie a služby napojené na verejný vodovod. Prívodné potrubie je PVC DN 150 z hlavného privádzača DN 700. Z obce vedie liatinové potrubie LT 100, ktorým je zásobovaná obec Dolný Kalník kde je z dôvodu vylepšenia tlakových pomerov

prepojený na SKV Horné Jaseno. Dĺžka rozvodnej siete v obci je 2 856 bm s profilom PVC 110 a prípojok 1,7 km. Prípojok rod. domov je 194. Vzhľadom na existujúce kapacity vodných zdrojov a predpokladaný demografický vývoj do r. 2030 sa neočakávajú problémy s vodovodom.

Odkanalizovanie

V obci je vybudovaný rozvod verejnej kanalizácie (cca 3538 bm PVC 300) s napojením na hlavný kanalizačný zberač (2925 bm PVC 300) prepojený na mestskú ČOV vo Vrútkach. Domových prípojok je takmer 300 m PVC 160.

Vzhľadom na zvýšené požiadavky na ochranu životného prostredia je potrebné prednostne zabezpečiť vybudovanie kanalizačných prípojok do väčšiny objektov a rodinných domov.

Doposiaľ boli odpadové vody akumulované v žumpách resp. septikoch s vyústením do trativodov alebo toku Jordán.

8.3. Likvidácia odpadov

Odpady likviduje firma Brantner Fatra s.r.o. na základe zmluvy v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní. Ročne sa uloží na skládke okolo 105 t komunálnych odpadov a vyseparuje sa (papier, sklo, plasty) cca 11,5 t druhotných surovín.

Po prepočte na obyvateľa to predstavuje priemerne ročne 200 kg komunálnych odpadov a 22kg separovaných zložiek, čo je pod celoslovenský priemer.



Na základe uvedeného je potrebné zvýšiť efektívnosť v odpadovom hospodárstve a najmä zvýšiť účinnosť triedeného zberu odpadov. V budúcnosti treba okrem zvýšenia separácie uvažovať o zriadení zberného dvora a komunitného kompostoviska.

8.4. Starostlivosť o lesy a pôdu

Základným právnym predpisom upravujúcim starostlivosť o les je zákon č. 61/1977 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov.

Podľa tohto zákona sú lesy jedným z najväčších bohatstiev našej vlasti, sú jednou zo základných zložiek životného prostredia a poskytujú trvalý zdroj drevnej hmoty pre priemyselné odvetvia. Lesy ovplyvňujú a zlepšujú podnebie, vodné a pôdne pomery, vytvárajú prirodzené prostredie pre mnohé druhy rastlín a živočíchov, aj ich spoločenstiev, uchovávajú prírodné krásy a sú zdrojom zdravia a osvieženia pre obyvateľstvo.

Územie obce je súčasťou Žilinského kraja, patrí do zemiakárskej poľnohospodárskej oblasti. Prevládajú hnedé lesné pôdy.

Nasledujúca tabuľka zobrazuje zloženie pôdneho fondu v ha:

Poľnohospodárska pôda	Lesné pozemky	Trvalé lúky Pastviny	Zastavaná plocha	Poznámky
368	26	62		

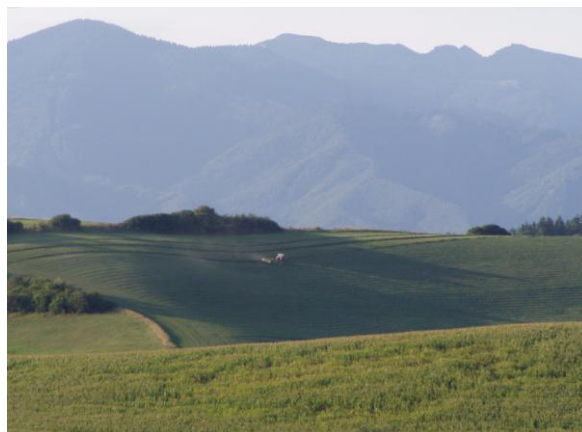
Pozn. presná výmera katastrálneho územia po zámenách častí intravilánu s obcou Dolný Kalník je 442 ha. Obec hraničí s katastrami obcí Záborie, Horný Kalník, Dolný Kalník, Martin, Diaková, Žabokreky.

Poľnohospodárska pôda ocenená podľa bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek má orná pôda priem. cenu 3,52.-Sk, a podľa zákona č. 582/04 Zz je cena 10,39 Sk.

Vlastníci a užívatelia lesov sú povinní zabezpečiť hospodárenie v lesoch odbornými lesnými hospodármi. Lesné pozemky v k. ú. obce obhospodaruje Významným právnym nástrojom na ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu je zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení neskorších predpisov.

8.5. Ochrana prírody

Základným právnym predpisom na ochranu prírody je zákon 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. V rozvojových plánoch obce je nutné rešpektovať požiadavky ochrany prírody a prírodných hodnôt. Konkrétne sa jedná o ochranné pásmo biokoridoru toku Jordán. Ochranné pásma majú tiež vzdušné elektrické vedenia, kanalizačný zberač, letisko Tomčany, vodovod a vnútorné ornitologické pásmo. Na celé územie sa vzťahuje I.stupeň ochrany. Osobitne chránené časti prírody sa v katastri nevyskytujú. V katastri obce sa nachádza významné archeologické nálezisko.



8.6. Ochrana ovzdušia

Zákon č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania.

V regionálnom meradle sa uplatňujú škodliviny zo spaľovacích procesov, oxid siričitý, oxidy dusíka, uhlíkovodíky, ťažké kovy. Doba zotrvania týchto látok v ovzduší je niekoľko dní, preto môžu byť v atmosfére prenesené do vzdialenosti niekoľko tisíc km od zdroja.

Z ekologického a environmentálneho hľadiska situácia v regióne závisí od druhu a intenzity ekonomických aktivít a od štruktúry, intenzity a charakteru osídlenia.

Vývojový trend emisií základných znečisťujúcich látok z priemyselnej výroby je klesajúci, ako dôsledok sprísňujúcej sa legislatívy. Naopak ku nárastu znečisťovania prispieva nárast automobilovej dopravy a návrat niektorých domácností k vykurovaniu pevnými palivami v dôsledku nárastu cien plynu a elektrickej energie.

8.7. Poľnohospodárstvo, lesníctvo, poľovníctvo a rybárstvo

8.7.1. Poľnohospodárstvo

Nízka, dokonca záporná rentabilita, keď nákupné ceny nepokrývajú vynaložené náklady pri produkcii kľúčových produktov rastlinnej a živočíšnej výroby, spôsobujú nedostatočnú tvorbu vlastných finančných zdrojov na reprodukciu základných prostriedkov, inováciu technologických liniek a obnovu zastaralého, opotrebovaného mechanizačno-dopravného parku. Výrazná podkapitalizácia odvetvia prvovýroby zužuje priestor pre nástup uplatnenia najnovších poznatkov v oblasti výživy a reprodukcie hospodárskych zvierat a intenzifikácie rastlinnej výroby. Napriek tomu je pôda poľnohospodársky využívaná.

8.7.2. Lesníctvo

Menej významnú úlohu v obci má lesníctvo, vzhľadom na nízku rozlohu lesov.

8.7.3. Poľovníctvo a rybárstvo

Sú tu vytvorené podmienky na rybárčenie. Tiež je možné organizovať športovo-rekreačné akcie na toku Jordán alebo Cedron. Rybári nemajú vytvorený miestny spolok ako ani poľovníci.

9. Ekonomika

9.1. Priemysel a služby

V obci prevládajú tieto činnosti v podnikaní –poľnohospodárstvo, stavebníctvo, stolárstvo, kovo obrábanie, pracovne, účtovníctvo a ostatné nevýrobné odvetvia.

9.2. Štruktúra podnikateľských aktivít

Počet živnostníkov	Počet SHR	Slobodné povolania
36	-	-

9.3. Zamestnanosť – nezamestnanosť

Prevažná časť obyvateľstva dochádza za prácou do okresného mesta Martin.

Vývoj celkového počtu uchádzačov o zamestnanie (UoZ) a miery nezamestnanosti (MN) z celkového počtu ekonomicky činného obyvateľstva je nasledovný :

	2004		2005		2006	
	Počet UoZ	Miera nezam.	Počet UoZ	Miera nezam.	Počet UoZ	Miera nezam.
		15,24		17,13	21	8,81

Z prezentovanej tabuľky je zrejmé, že miera nezamestnanosti dosiahla najvyššie hodnoty v roku

2005 a odvtedy má klesajúci charakter. V záujme udržania tohto trendu je potrebné vytvárať vhodné a motivujúce podmienky pre potencionálnych zamestnávateľov, ako aj samozamestnávateľov – malých podnikateľov.

Tiež je potrebné uviesť, že z trvale žijúceho obyvateľstva je až 60% ekonomicky aktívnych obyvateľov . V predproduktívnom veku je 19% a v poproduktívnom veku 21 %.

10 . Finančná analýza

Úlohou finančnej analýzy je zhodnotenie rozpočtového hospodárenia obce, posúdenie plnenia schváleného rozpočtu v príjmoch a výdavkoch, porovnanie rozpočtu so skutočnosťou, posúdenie výsledku hospodárenia, posúdiť výsledky metód doby návratnosti, likvidity a prípadnej zadĺženosti.

Pre objektívne posudzovanie vývoja príjmov, výdavkov a ostatných ukazovateľov hospodárenia obce je nutné uviesť zmeny v legislatíve, ktoré ich ovplyvňujú.

V hodnotenom období boli nasledovné zmeny v účtovných zásadách :

- do 31.12.2002 obce neúčtovali oprávky
- od 1.1. 2003 každá účtovná jednotka odpisuje hmotný majetok, teda aj obce, na ktoré dovtedy platili výnimky
- od 1.1. 2005 zmena financovania obcí , zmena podielu daní, zmena vykazovania vlatných príjmov, zmeny v transferoch

Prehľad majetku a zdrojov

Dlhodobý majetok obce je od roku 2005 stabilný, predstavujú ho najmä budovy a ostatný dlhodobý finančný majetok. Obežný finančný majetok tvoria bežné účty, takže peniaze sú vysoko likvidné.

Štruktúra majetku (v tis. Sk)

	2006
Stav majetku	118 502 tis. Sk
Z toho dlhod.hmotný	55 676
-Dlhod.finanč.	2 753
- obežný	822

Pozn. Dlhodobý finančný majetok predstavujú akcie v spoločnosti TUVAK a.s.

Prehľad pohľadávok a záväzkov, úverová zaťaženosť

Jedným z najdôležitejších ukazovateľov pri hodnotení verejných výdavkov je úverová zadĺženosť. Obec Dražkovce nevykazuje za celé hodnotené obdobie žiadnu pôžičku ani úver a teda ani žiaden vplyv cudzieho kapitálu na financovanie potrieb obce.

Stav záväzkov a pohľadávok je relatívne nízky. K 31.12.2006 obec vykazuje stav pohľadávok vo výške 540 (z toho krátkodobých 511) tis. Sk a záväzky v objeme 139 tis. Sk. Pre porovnanie v roku 2005 bol vykázaný stav pohľadávok v objeme 66 184.- a záväzky vo výške 362 749.- Sk.

Analýza príjmov a výdavkov

Príjmová časť rozpočtu obce je tvorená z príjmov bežných, kapitálových a finančných operácií. Bežné príjmy sa delia na daňové a nedaňové. Kapitálové príjmy tvoria príjmy z predaja majetku – pozemkov a budov. Do finančných operácií patria prevody z jednotlivých fondov a prijaté úvery.

Rozpočet obce r. 2006 bol tvorený v bežných príjmoch a výdavkoch ako prebytkový (644 tis.), v kapitálových príjmoch a výdavkoch ako schodkový (- 1 486 tis.) a hospodárenie finančných operácií ako prebytkové (+ 1 024 tis.). Teda celkový výsledok hospodárenia bol rozpočtovaný ako prebytkový + 182 tis. Sk. Skutočnosť dosiahla 199 tis. Sk.

Daňové príjmy sú tvorené podielom na daniach v správe štátu a daňami v správe mesta. Bežné príjmy sa delia na daňové a nedaňové. **Kapitálové príjmy** sa tvoria predajom majetku. **Do finančných operácií** patria prevody z jednotlivých fondov a prijatých úverov.

Na základe uvedeného prehľadu príjmov možno konštatovať, že dlhodobým rozhodujúcim podielom na tvorbe príjmov sú podiely výnosov daní FO a transfer na prenesený výkon štátnej správy (takmer 85 %) . Druhým významným zdrojom je daň z nehnuteľnosti a ostatné miestne dane a poplatky (za psa, odpady, automaty, verejné priestranstvo), ktoré predstavuje 12%.

Poplatok za odpady je určený v dolnej polovici výšky, ktorú umožňuje zákon č. 223/01 Zz., čo však postačuje na vykrytie všetkých nákladov. Príjem na obyvateľa v roku 2004 bol 17 877 .-Sk. V roku 2006 je príjem na obyvateľa až 43 055 – Sk, čo je vysoko nad celoslovenský priemer.

Štruktúra príjmov (v tis. Sk)

	2002	2003	2004	2005	2006
Celkové príjmy	1 527	10 769	9 278	10 012	25 790
Bež.daňové príjmy		9 202	5 934	6 747	4 932
- daň z nehnut.					
Bež. nedaň.					574 + 19
Kapitalové		1 567	3 344	3 265	17 367
Fin. oper.					1 023

Pozn. od 1.1.2005 sa uplatňuje financovanie samospráv po fiskálnej decentralizácii (zmena daňových a nedaňových príjmov, zmena transferu...)

Čerpanie výdavkov je úmerné dosahovaným výsledkom v príjmovej časti.

Výnos z daní FO vôbec nepostačuje na reprodukciu majetku a vôbec neposkytuje možnosti investovať z vlastných prostriedkov do nových rozvojových programov. Prostriedky nepostačujú ani na výkupy pozemkov, ktoré sú v porovnaní s okolitými štátmi ešte aj dedičstvami rozdrobené a teda niekoľkonásobne náročnejšie pri vysporiadaní. Obec získala dotácie na úpravy komunikácií, čo výrazne ovplyvňuje celkové výsledky hospodárenia.

Nárast výdavkov na verejnú správu je spôsobený postupným presunom kompetencií zo štátu na obce. Jediný spôsob úspory výdavkov je v riešení spoločných úradov prípadne v zlučovaní obcí, najmä v tomto mikroregióne je rozdrobenosť veľmi vysoká. Osem obcí spolu dosahuje len 2 200 obyvateľov.

Čerpanie rozpočtovaných výdavkov v tis. Sk

Výdavky	2002	2003	2004	2005	2006
Skutočnosť čerpania výdavkov	1 527	10 742	8 295	10 216	25 585
Z toho :					
Bežné výdavky					
Kapitálové výdavky				3 838	18 857

Vzhľadom na uvedené možno skonštatovať dodržiavanie finančnej disciplíny pri čerpaní výdavkov rozpočtu vzhľadom ku schváleným príjmom, dosahovanie stanovených výsledkov hospodárenia ako splnenie predpokladaných cieľov pri porovnávaní rozpočtovaných a skutočných príjmov a výdavkov, čo nakoniec vedie k nulovej zadĺženosti obce a vysokej likvidite.

11. SWOT ANALÝZA

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výhodná geografická poloha • uspokojivá sieť technickej infraštruktúry (kanalizácia, voda) • blízkosť rekreačno-športového využitia turistického centra v Jasenskej doline • Dobrá dopravná dostupnosť • Prírodné a kultúrne bohatstvo • Tradičné remeslá • Vhodné podmienky pre rozvoj agroturistiky a vidieckeho turizmu • dostupnosť vzdelávacích zariadení • Dobrá dostupnosť k poskytovateľom zdravotníckej starostlivosti • Dostatok voľnej a lacnej pracovnej sily • Na dobrej úrovni vybudovaná MŠ • Dobrá prístupnosť k pevným telefónnym linkám • Dobré pokrytie rozhlasovým, televíznym signálom a signálom mobilných operátorov (vykrývač na území obce) • silný lokálpatriotizmus • Vybudovaný športový areál • Opravené obecné komunikácie • Nové inžinierske siete (kanalizácia, plynofikácia) 	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatočne využívaný potenciál prichádzajúcich turistov • neexistuje záchytné parkovisko • Slabo vybudované služby pre cestovný ruch • Nízka ponuka pracovných príležitostí, nedostatok pracovných príležitostí • Nízka vzdelanostná úroveň nezamestnaných obyvateľov • Pretrvávajúce jazykové bariéry pre rozvoj spolupráce so zahraničnými firmami • Nízka úroveň informatizácie a využitia IKT (informačno-komunikačných technológií) • Chýbajúca železničná sieť • Dobudovanie služieb v obci • Nedostatok zdravotných a sociálnych služieb • Odpadové hospodárstvo- separácia • Protipovodňová ochrana tokov • Starostlivosť o pamiatkové objekty • Podnikateľské subjekty – nedostatok • Priemysel
<p>Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvyšujúci sa záujem o ekoturistiku • Efektívne využívanie finančných prostriedkov z EÚ na financovanie priorít obce • Spolupráca partnerstiev vytváraných v rámci ŽSK k zabezpečeniu prepojenia vzdelávania a potrieb trhu práce • kone, hipoturistika (cez klientelu veterinárov) • Dobré podmienky pre rybolov a poľovníctvo • Blízkosť športového využitia Jasenskej doliny • Možnosť pokračovania výstavby IBV • Blízkosť lesoparkov – krásna príroda • Využitie alternatívnych zdrojov energie • Demografický vývoj • Vytvorenie spoločného úradu pre mikroregion • 	<p>Ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nestabilná a nedokonalá legislatíva • Nedostatok verejných financií na dobudovanie a rekonštrukciu občianskej infraštruktúry • Cena energií - potenciálna energetická kríza • Slabá podpora podnikania a samozamestnania nezamestnaných (slabo dopracovaný systém podpory) • nedoriešené vlastnícke vzťahy k pôde • Trasa rýchlostnej komunikácie • Nedostatočná ochrana IBV v záplavovom území

12. Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

12.1. Kľúčové disparity

Z vykonanej SWOT analýzy boli identifikované hlavné problémy obce:

- **nedostatok finančných zdrojov** - obec musí vytvoriť podmienky pre vstup investorov a pre rozvojové aktivity malých a stredných podnikateľov v obci, musí pripraviť potrebnú infraštruktúru (napr. výstavba infraštruktúry pre priemyselný park , rozšírenie a zvýšenie kvality ponúkaných služieb),

- **prírodné danosti obce málo využívané pre rozvoj rekreácie,**

- **nízky podiel zariadení cestovného ruchu pre rozvoj agroturistiky a rekreácie ,**

- **nízky podiel a kvalita služieb poskytovaných obyvateľom a návštevníkom obce,**

- **nízky stupeň kvalifikačnej mobility pracovnej sily** - hlavne občania s nízkym stupňom vzdelania,

- **nedostatočná previazanosť medzi vzdelávacou sústavou a potrebami moderného trhu práce** - koordinácia spolupráce všetkých zainteresovaných subjektov.

Pre porovnanie je potrebné uviesť kľúčové disparity SR, ktoré vyplývajú z vykonaných analýz. Tieto spočívajú :

- v nízkej konkurencieschopnosti materiálovej výroby a služieb,

- v nedostatočnej kvalite ľudských zdrojov,

- v nedostatočnej kvalite a dostupnosti verejnej infraštruktúry.

Ako vidieť disparity naväzujú svojim obsahom a podrobnosťou riešeného územia.

12.2. Hlavné faktory rozvoja

Obdobne ako disparity, aj faktory rozvoja naväzujú svojim obsahom zodpovedajúc veľkosti riešeného územia a teda aj potrebám podľa dôležitosti.

Faktory rozvoja z pohľadu národnej úrovne treba vidieť v :

- technológiach a procesoch zabezpečujúcich lepšie využitie produkčného potenciálu, jeho rozvoj a zvyšovanie inovačnej kapacity regiónov,

- rozvoji ľudského potenciálu a efektívneho využitia pracovných síl,

- infraštruktúre zabezpečujúcej zlepšenie dostupnosti regiónov a v kvalite životného prostredia a verejných služieb.

Z vykonanej SWOT analýzy boli identifikované hlavné faktory rozvoja obce:

- **budovať pozitívny imidž zdravej a perspektívnej obce so zvyšujúcou sa kvalitou života jej obyvateľov,**

- **zvýšiť príťažlivosť obce** - úpravou centra obce, verejnej zelene, osadením drobnej architektúry , vytvorením externých výstav remesiel a spolkov

- **zlepšiť podnikateľské prostredie** - prílev súkromných investícií,

- **zvýšiť ponuku služieb** - rozvíjaním dosiahnutých úspechov a vytváraním podmienok pre rozvoj aktivít malých a stredných podnikateľov, ale aj veľkých investorov v oblasti agroturistiky a oddychovej rekreácie, zabezpečiť vytváranie nových pracovných miest, čím sa zvýši zamestnanosť obyvateľov obce,

- **podporovať rozvoj cestovného ruchu** - vybudovať cyklistické chodníky a ich prepojenie na existujúcu sieť (Žabokreky – Jasenská dolina), vybudovať náučné a turistické chodníky v katastri obce, spolupráca so strediskami cestovného ruchu ŽSK, ZCR Veľká Fatra

- **zlepšiť technickú infraštruktúru** – rekonštrukcia rozhlasu, rekonštrukcia verejného osvetlenia,
- **podporovať ďalší rozvoj individuálnej bytovej výstavby** - čo podporí prílev mladých ľudí z blízkych miest do obce, čím sa docielí aj využiteľnosť školských zariadení,
- **vytvárať podmienky na realizáciu ďalšieho a celoživotného vzdelávania** - využiť možnosti vzdelávania pre občanov s nízkym stupňom vzdelanosti prostredníctvom vzdelávacích programov zo štrukturálnych fondov Európskej únie a rekvalifikačných kurzov v spolupráci s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny,
- **využívať informačné technológie a nové komunikačné systémy** - pre zlepšenie propagácie obce a ponuky produktov cestovného ruchu,
- **rozvíjať kvalitné sociálne služby** - podľa aktuálnych potrieb občanov obce,
- **podporovať kultúrne a športové aktivity v obci,**
- **zvyšovať environmentálne povedomie občanov obce** - informácie o spracovaní bioodpadu, t.j. kompostovanie, význam separácie odpadov
- **dobudovať chýbajúce protipovodňové opatrenia** - úprava brehov potoka na území obce, funkčnosť dažďových vpustí
- **využívať prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie** - na realizáciu investičných a neinvestičných projektov,
- **podporovať činnosť miestnych iniciatív a rozvíjanie partnerstiev.**

13. Rozvojová stratégia

Úlohou programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je nadviazať na strategické dokumenty na národnej a regionálnej úrovni. Vychádzajúc z týchto dokumentov možno uviesť, že dominantnú úlohu v naplňaní cieľov bude zohrávať riešenie otázok kvality hospodárskeho rastu.

Národným strategickým referenčným rámcom je strategický cieľ formulovaný takto :

Výrazne zvýšiť do roku 2013 konkurencieschopnosť a výkonnosť regionov a slovenskej ekonomiky pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja.

Pre dosiahnutie tohto strategického cieľa vláda SR na obdobie 2007-2013 stanovila nasledovné priority:

1. **infraštruktúra a regionálna dostupnosť** (výstavba a modernizácia verejnej infraštruktúry, ktorej ťažiskom bude transportná, enviromentálna, vzdelávacia a sociálna infraštruktúra a obnova miest)
2. **znalostná ekonomika** (podpora investícií do elektronických služieb, výskumu, vývoja)
3. **ľudské zdroje a vzdelávanie** (podpora rastu zamestnanosti, kvality pracovnej sily, zvyšovanie sociálnej integrácie znevýhodnených skupín)

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja ŽSK definuje ešte jednu prioritu pre náš región – konkurencieschopnosť subregiónov.

Vízia obce : *Obec Dražkovce bude dynamicky a všestranne sa rozvíjajúcou obcou, kde budú žiť spokojní ľudia v čistom životnom prostredí s dostatočným vzdelaním, ktoré im umožní uplatniť sa na trhu práce.*

Na základe analýzy súčasného stavu obce, analýzy realizovaných projektov, SWOT analýzy, určených hlavných faktorov rozvoja a na základe hlavných funkcií, ktoré plní samosprávna obec, **globálnym cieľom** Programu hospodárskeho a sociálnej rozvoja obce je, aby sa obec rozvíjala tak, aby vytvárala imidž zdravej a perspektívnej obce so zvyšujúcou sa kvalitou života jej obyvateľov, v súlade s ochranou životného prostredia, pri udržateľnom využívaní kultúrneho, historického a prírodného dedičstva obce.

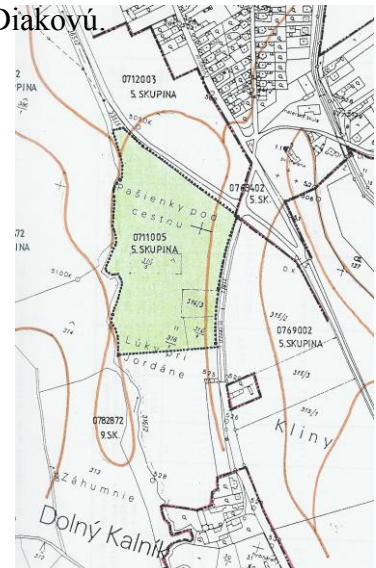
Dosiahnutie globálneho cieľa obec zabezpečí realizáciou **špecifických cieľov**:

1. vytvorením podmienok pre rozvoj malého a stredného podnikania (najmä v oblasti cestovného ruchu) využívaním prírodného, historického a kultúrneho potenciálu obce,
2. zlepšením stavu obecného majetku budovaním a rekonštrukciou miestnej infraštruktúry,
3. zlepšovaním životného prostredia,
4. prípravou kvalifikovaných ľudských zdrojov v súlade s potrebami podnikateľskej praxe v regióne.

Obec je začlenená do typických okrskov, je to stará a nová časť. Do starej časti patrí stred obce, ktorý je aj z historického hľadiska najstaršie. Aj v tejto starej časti sa stavajú a hlavne rekonštruujú rod. domy. Rekonštrukcie sa prevádzajú aj na gazdovských domoch. Výstavbou kanalizácie, ktorú sme už dokončili, myslím si, že sa zlepší životné prostredie a nebudú sa znečisťovať potoky a spodné vody.

Nová časť obce je situovaná do všetkých strán od starej časti. Ohraničená potokmi Jordán a Cedrón. Nová časť je situovaná do stredu obce až po kostol a cintorín Sv. Heleny a z druhej strany po štadión TJ a štátnu cestu.

Od r. 1999 pribudli k opisovanej obci 2 nové lokality IBV. Jedna z nich sa ťahne od štátnej cesty smerom na Dolný Kalník a druhá od PD smerom na Diakovú.



V obci sa nachádza 210 rod. domov s 580 obyvateľmi. V krátkej dobe pribudne k týmto 2 novým IBV ďalšia, ktorá sa nachádza na lúke za dedinou od športového areálu až po posledný dom v obci smerom na Martin. V obci máme spravovaný Územný plán obce a 3 dodatky na nové lokality. V obci je veľmi rozbehnutá bytová výstavba rod. domov, kde majú možnosť stavať naše mladé rodiny ale aj občania z okolia. O výstavbe rod. domov v našej obci je veľký záujem lebo naša obec má výhodnú polohu, nachádza sa len 3 km od okresného mesta Martin. Výstavbou rod. domov nám pribudnú občania a hlavne malé deti čo pomôže udržať v obci MŠ a ZŠ, ktoré sú vybudované na vysokej úrovni, kde v ZŠ máme počítačovú triedu s internetom. Vyučujú sa cudzie jazyky. Úroveň výučby je na vysokej úrovni. V MŠ ponúkame dobré podmienky pre deti, materiálne je vybavená na veľmi dobrej úrovni.

Príchodom nových občanov sa ráta s tým, že budú rozšírené reštauračné služby v obci a podnikateľské zámery. Nakoľko sú v obci vybudované všetky inžinierske siete plynofikáciu a kanalizáciu a nové komunikácie veríme, že pritiahneme do obce podnikateľov a začneme s výstavbou malých priemyselných parkov. Veríme, že výstavba týchto priemyselných parkov sa začne od našej obce smerom na mesto Martin a v najbližšej dobe rátame s tým, že sa naša obec spojí práve s mestom Martin. Treba v obci zlepšiť aj obchodnú sieť hlavne z dôvodu zvyšovania počtu obyvateľov.

V obci sa nachádza vybudovaný športový areál, ktorý ponúka pre záujemcov širokého okolia priestor pre široké športové využitie. V areáli sa nachádza futbalové a nohejbalové ihrisko, 2 tenisové kurty, miestnosť pre stolný tenis, detské ihrisko, možnosť varenia gulášu, opekania a rôzneho športového využitia. Dobudovaním squashového ihriska umožníme návštevníkom športovať aj v zimnom období. Obec je obkolesená lesoparkom Bôrová a Dolinské Háje, kde je možnosť relaxovať, chodiť na prechádzky a zbierať lesné plody. Z týchto lesných porastov je možnosť zakúpiť drevo na vykurovanie rod. domov a takisto vykonávať poľovnícku záľubu.

Doprava do našej obce je dobrá nakoľko našou obcou prechádzajú všetky autobusové spoje, ktoré pokračujú do ďalších obcí. Výstavbou penziónu pre starších a nemocných spoluobčanov ako i rozšírením zdravotných služieb pomôžeme našim občanom dôstojne dožiť roky v staršom veku a zároveň pomôžeme rodinným príslušníkom pracovať a tým si zlepšiť životnú úroveň ako i neprísť o zamestnanie. Takisto ponúkame nové pracovné miesta našim občanom, čím znížime nezamestnanosť v obci.

Rekonštrukciou a vybudovaním miestnych komunikácií do nových lokalít IBV, ako i splynofikovaním KD, ZŠ a MŠ prispejeme k zlepšeniu životného prostredia, bezpečnosti občanov a tým aj udržania dobrých medziľudských vzťahov. Veď bezpečnosť a spokojnosť našich občanov je prvoradá úloha obecného úradu.

13.1. Ciele a priority



Ciel'om je zabezpečiť trvalý rozvoj obce, skvalitniť životné prostredie a zlepšiť životné podmienky pre obyvateľov obce. Samospráva je iniciátorom k dosiahnutiu stanoveného cieľa a využiť synergický efekt postupmi, pri ktorých je vhodné uplatňovať aj princípy Agendy 21.

Prioritou je využiť všetky silné stránky obce, eliminovať alebo vyriešiť nedostatky uvedené v slabých stránkach a využiť všetky známe príležitosti. Medzi základné priority patrí najmä podpora podnikateľských aktivít, zamerané najmä na podporu cestovného ruchu (tradície, remeslá, stravovanie, ubytovanie, šport) a za účelom vytvárania nových pracovných príležitostí.

Obec Dražkovce pri výkone samosprávy podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení zabezpečuje najmä:

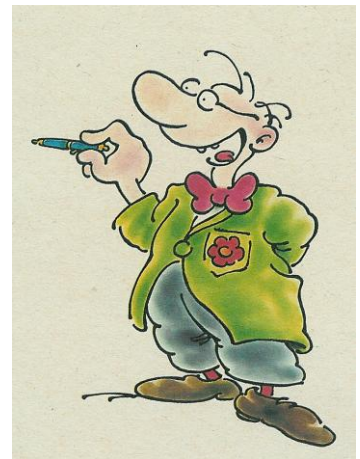
- úkony súvisiace s riadnym hospodárením s hnutelným a nehnuteľným majetkom obce a s majetkom vo vlastníctve štátu prenechaným obci do užívania,
- zostavuje a schvaľuje rozpočet obce a záverečný účet obce,
- rozhoduje vo veciach miestnych daní a miestnych poplatkov a vykonáva ich správu,
- usmerňuje ekonomickú činnosť v obci, stanovuje osobitné predpisy, vydáva súhlasy, záväzné stanoviská, stanoviská alebo vyjadrenia k podnikateľskej a inej činnosti právnických a fyzických osôb a k umiestneniu prevádzok na území obce, vydáva záväzné stanoviská v investičnej činnosti v obci,

- zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení,
- zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žúmp a miestnu verejnú dopravu,
- vytvára a chráni zdravý životný spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj vytvára podmienky na zabezpečenie zdravotnej starostlivosti, vzdelávania, kultúry, osvetovej činnosti, záujmovej umeleckej činnosti, telesnej kultúry a športu,
- obstaráva a schvaľuje územnoplánovaciú dokumentáciu sídelných útvarov a zón, koncepciu rozvoja jednotlivých oblastí života obce, schvaľuje programy rozvoja bývania a spolupôsobí pri vytváraní vhodných podmienok na bývanie v obci,
- vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce,
- plní úlohy na úseku sociálnej pomoci v rozsahu podľa osobitného predpisu.

Hlavnými prioritami pre rozvoj obce v rokoch 2007 - 2013 sú:

Priorita č. 1: Podpora hospodárskeho rozvoja obce

Priorita sa zameriava na podporu kontinuálneho, konkurencieschopného, trvalo udržateľného ekonomického rozvoja a rozvoja cestovného ruchu s dôrazom na vysokú kvalitu poskytovaných služieb pri využití prírodného, historického a kultúrneho potenciálu obce. Cieľom je vytvoriť podmienky pre ďalší rozvoj malých a stredných podnikateľov, pre slovenských a zahraničných investorov v priemyselnej výrobe a v cestovnom ruchu, čo priamo ovplyvní zvýšenie zamestnanosti v obci.



Priorita č. 2: Rozvoj a obnova obce

Priorita sa zameriava

- na vytvorenie takej infraštruktúry, ktorá umožní zapojenie obce do vyššieho regiónu (kraja) a Európskej únie, dosiahnutie moderných štandardov a trvalo udržateľný rozvoj s minimálnou ekologickou záťažou,
- na podporu trvalo udržateľného ekonomického a sociálneho rozvoja obce pomocou obnovy a ďalšieho rozvoja kvality školstva, sociálnych služieb, kultúry a športu, resp. kvality infraštruktúry podporujúcej tieto špecifické oblasti.

Cieľom priority je umožniť verejného sektoru zabezpečiť rozvoj podnikania v oblasti cestovného ruchu, čo nepriamo ovplyvní zvýšenie zamestnanosti v oblasti služieb. Najmä vytvorí podmienky pre rozvoj cestovného ruchu, na základe čoho sa zlepšia služby poskytované návštevníkom obce a vytvoria sa nové pracovné príležitosti v oblasti služieb v cestovnom ruchu.

Druhým cieľom je prostredníctvom rozvoja lokálnej infraštruktúry zvýšiť príťažlivosť obce pre jej obyvateľov a návštevníkov, čím sa zlepšia životné podmienky a zvýši sa kvalita života obyvateľov v obci.

Ďalším cieľom je cez rozvoj športovej infraštruktúry zabezpečiť aktívne trávenie voľného času deťom a mládeži a ostatným občanom obce zabezpečiť možnosť športového vyžitia po práci.

Priorita sa zameriava predovšetkým na dobudovanie environmentálnej infraštruktúry v oblasti odpadového hospodárstva, realizáciu opatrení na zabezpečenie ochrany pred povodňami, na zabezpečenie ochrany zdravia obyvateľstva, ako aj zachovanie, ochranu a obnovu prírodného prostredia obce so zreteľom na trvalo udržateľný rozvoj vidieka.

Cieľom je tiež naplánovanými aktivitami dosiahnuť ozdravenie životného prostredia, lepší estetický vzhľad obce rekultiváciou plôch verejnej zelene a hospodárnejšie nakladanie s odpadmi.

Posledným cieľom tejto priority je preventívnymi aktivitami (úpravami brehov a obslužnej komunikácie) zabrániť možným povodňam v obci.

Priorita č. 3 : Príprava a rozvoj kvalifikovaných ľudských zdrojov

Cieľom je na základe ďalšieho vzdelávania obyvateľov obce zvýšiť ich uplatnenie na modernom domácom a zahraničnom trhu práce ponukou kvalifikovanej a flexibilnej pracovnej sily, ktorá má požadované odborné vedomosti a zručnosti, podporené počítačovou gramotnosťou, čo bude mať vplyv na zníženie nezamestnanosti v obci. Ďalším cieľom je v súčinnosti s malými a strednými podnikateľmi, investorimi a príslušným úradom práce zisťovať možnosti na rekvalifikáciu ľudských zdrojov a zistené potreby realizovať cez možnosti ďalšieho vzdelávania.

* Rozšírením internetizácie -sa zabezpečí zvyšovanie internetovej gramotnosti obyvateľstva, ďalší spôsob získania informácií, zavedie elektronický systém výpožičiek a napojenie na knižnice vyššieho významu.

Stanovené priority sú v súlade s prioritami Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja.

13.2. Opis rozvojovej stratégie

Presun kompetencií na nižšie samosprávne celky v rámci reformy verejnej správy na základe Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky, vo svojom článku 1 § 2 definuje prechod určitých kompetencií do pôsobností obce. Na úseku regionálneho rozvoja prechádzajú pôsobnosti:

- * Vykonávanie stratégie regionálneho rozvoja,
- * Vypracúvanie programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja,
- * Koordinovanie spolupráce právnických osôb pri vypracúvaní programov rozvoja obcí.

Na zákon č. 416 nadväzuje zákon č. 351/2004 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý na základe Metodickéj príručky Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky



ustanovuje základnú štruktúru Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Ten pozostáva z analýzy hospodárskeho a sociálneho prostredia obce, ustanovenia základných smerov jej rozvoja v podobe priorít, opatrení a projektových zámerov.

Regionálna politika predstavuje aktívne ovplyvňovanie a koordináciu hospodárskych procesov v územných častiach štátu alebo väčšieho ekonomického priestoru. Snaží sa o ovplyvňovanie rozvoja veľkých územných celkov danej krajiny. Jej účastníkmi sú: štát a jeho orgány, ministerstvá a samosprávy územných celkov. V rámci regiónov vykonávajú vlastnú politiku rozvoja územia obce, ktoré pri tom využívajú princípy územného regionálneho marketingu.

V podmienkach malých obcí, ktorým chýbajú investície a hospodárstvo je rozvinuté na nízkej úrovni, sú tieto kompetencie jednou z možností ako naštartovať trvalo udržateľný rozvoj a využitie miestnych (historických, kultúrnych a prírodných) zdrojov rozvoja na posilnenie a rozvoj hospodárstva, sociálnej a kultúrnej základne, na vznik nových podnikateľských aktivít a pracovných príležitostí, čím sa dosiahnu vyššie príjmy na základe čoho sa zlepši kvalita života obyvateľstva.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dražkovce je strednodobý programový dokument vypracovaný na obdobie siedmych rokov, v ktorom sú jasne vymedzené hlavné problémy, ktoré sú pre hospodársky a sociálny rozvoj územia spoločné a vytýčenie opatrení, ktoré prispejú k riešeniu týchto problémov.

Cieľom Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce bolo sformulovať takú predstavu o smerovaní obce, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy jej občanov a je v súlade so strategickými cieľmi a prioritami štátu, vyššieho územného celku, záujmami ochrany historického a kultúrneho dedičstva. Je v súlade aj s princípmi dokumentu Zdravie pre všetkých, ktorý má za cieľ vytvoriť atraktívnu a bezpečnú obec s dobrým životným prostredím. Jeho poslaním je zabezpečiť kontinuitu rozvoja obce bez ohľadu na politickú príslušnosť štatutárneho zástupcu obce a obecného zastupiteľstva.

Program je otvorený dokument, ktorý by sa mal pravidelne písomne dopĺňať a aktualizovať, podľa vopred stanovených pravidiel, potrieb obyvateľov obce, jeho návštevníkov a potenciálnych investorov, s cieľom v maximálnej možnej miere zvýšiť životnú úroveň obyvateľov obce a uspokojiť ich potreby a požiadavky.

Rozvojová stratégia je vypracovaná v súlade s globálnym cieľom a prioritami v súčasnosti platným Národným rozvojovým plánom v kvalite odpovedajúcej štandardom Európskej únie. Súčasne je vypracovaný aj v súlade s návrhom Národného strategického referenčného rámca 2007 - 2013, ktorého strategickým cieľom je do roku 2013 zvýšiť konkurencieschopnosť a výkonnosť regiónov a slovenskej ekonomiky pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja prostredníctvom plného využitia existujúceho ekonomického potenciálu. Stratégia je výsledkom kombinácie dvoch prístupov: štrukturálneho a regionálneho. Program nadväzuje priority rozvoja vidieka, ktoré budú podporované v tomto programovacom období:

- zlepšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva,
- ochrana a zlepšenie vidieckeho životného prostredia,
- diverzifikácia vidieckej ekonomiky,
- zvýšenie kvality života na vidieku.

Globálny cieľ a špecifické ciele Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dražkovce konkrétne naplňajú celkový cieľ regionálneho rozvoja tým, že vytvorením tohto významného strategického dokumentu sa na miestnej úrovni vytvoria podmienky pre implementáciu navrhnutého Regionálneho operačného programu na roky 2007 - 2013, ktorého hlavným cieľom je prostredníctvom jednotlivých opatrení zvýšiť vybavenosť územia zariadeniami občianskej infraštruktúry s ohľadom na zabezpečenie ich dostupnosti a kvality poskytovaných služieb. Projektové zámery realizované v súlade s PHSR obce sú orientované na tvorbu strategických, politických, infraštruktúrnych a trhových podmienok, ktoré podporia úspešnosť a efektívnosť investícií malých a stredných podnikateľov a zvýšia konkurenčnú schopnosť obce.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dražkovce nadviazal aj na Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja, ktorý stanovuje strategické vízie, ciele a opatrenia v oblastiach: technická infraštruktúra, cestovný ruch, podnikanie, poľnohospodárstvo, sociálna oblasť a zdravotníctvo, životné prostredie, školstvo.

PHSR obce Dražkovce je základným nástrojom obce, ktorý určuje smer jej napredovania, pre plnenie strednodobých a dlhodobých cieľov, ktoré umožnia vytvárať spoločný produkt, poskytujúci kvalitné podmienky pre život všetkých jej občanov a návštevníkov. Tento strategicky významný dokument, ktorý je zameraný na reálne potreby a možnosti obce, posilní regionálny rozvoj tým, že stanovil postupy podporujúce miestne iniciatívy. Zároveň pomôže zvýšiť absorpčnú kapacitu regiónu (t.j. schopnosť čerpať prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie) pomocou podpory aktivít regionálnych a lokálnych rozvojových organizácií a cestou podpory prípravy strategicky významných projektov, ktoré budú pripravené na implementáciu.

14. Akčné plány v jednotlivých oblastiach na roky 2007 - 2010 a aktivity smerujúce k dosiahnutiu cieľa.

Výrazné zlepšenie životného prostredia alebo urýchléné dosiahnutie stanoveného cieľa je podmienené úspešným získavaním finančných prostriedkov z mimorozpočtových zdrojov, nakoľko ani po fiskálnej decentralizácii obce nezískali dostatok prostriedkov na údržbu majetku a teda ani na nové investície. Z tohto pohľadu je realizácia aktivít čiastočne podmienená plnením predpokladaného finančného plánu a majetko-právneho vysporiadania pozemkov.

Vychádzajúc z predpokladov ÚPN a demografického vývoja v medziročnom náraste obyvateľstva a z toho vyplývajúcich potrieb nárastu bytového fondu, infraštruktúry a občianskej vybavenosti navrhované aktivity sú uvedené postupne tak, aby sledovali tieto potreby.

Náročnú administratívu, po presune kompetencií, riešime vytvoreným spoločným úradom pre činnosti stavebných úradov.

Vytvorili sme tiež vhodné podmienky pre rozšírenie IBV, výstavbu cca 90 rod. domov.

V tomto volebnom období pokladáme **bezpečnosť občanov** za prvoradú a preto budeme prehodnocovať pasport dopravného značenia, na základe neho doplníme dopravné značenie a zrealizujeme priestorový informačný systém.

Ďalšou oblasťou v, ktorej chceme vyvíjať aktivity (s druhotným dôsledkom bezpečnosti) je oprava svietidiel verejného osvetlenia.

Podľa finančných možností obce zabezpečíme zimnú údržbu, letnú očistu budeme zabezpečovať zamestnancami na aktivačných prácach, ktorými budeme vykonávať aj drobnú údržbu. Tým zároveň sa zapojíme do aktívnej politiky v zamestnanosti.

Jednou zo slabých stránok obce, ktoré chceme **vyriešiť je nedostatok kapacít parkovacích plôch pre občianske zariadenia** (obecný úrad).

Prirodzený nárast obyvateľstva si vyžaduje riešiť aj možnosti zamestnanosti rozšírením podnikateľských subjektov, čo je v súčasnosti jednou zo slabých stránok obce, preto chceme pripraviť priestor pre *riešenie obecného priemyselného parku*.

Hospodárnosť a starostlivosť a o majetok nás vedie k ďalším aktivitám v tejto oblasti :

- v snahe zvýšenia úspor energií, zrealizovať zateplenie MŠ a ZŠ a následne vykonať plynofikáciu týchto objektov,
- vypracovať pasporty obecného majetku a inžinierskych sietí,
- zateplenie kultúrneho domu vrátane opravy strechy a výmeny okien,
- vykonať opravu požiarnej strážnice.

Športovaním je možné eliminovať modernizačné nedostatky výchovy mládeže, preto aktivity zameriame aj na **rozšírenie možností rodinného športovania** v obci :

- efektívne využívať existujúce voľné plochy na zriadenie streetbalových ihrísk, petangových plôch alebo parčíkov s drobným mobiliárom,
- vyvineme úsilie nadobudovanie športového areálu, vybudovaním squashového ihriska v malej telocvični, v súlade s návrhom UPN.

Dosiahnutie zlepšenia životného prostredia v obci je jedným z našich cieľov. Všetky aktivity ekonomického a investičného charakteru musia rešpektovať požiadavky zlepšenia životného prostredia. Naše aktivitu budú smerovať k **podpore a využívaniu alternatívnych energií** v domácnostiach a podnikateľských prevádzkach.

Starostlivosť o vodné toky vytvoriť prirodzený prírodný priestor oddychu s naučnými chodníkmi alebo ekoturistickými chodníkmi.

Skrášľovaním a revitalizáciou v súčasnosti zanedbaných plôch na rošierenie zelene a **zriadenie nielen oddychovej zóny, ale aj externej výstavky tradičných poľnohospodárskych strojov** a iných miestnych muzejných expozícií. Tento okruh aktivít sa doporučuje zosúladiť s programom obnovy dediny (podpora tradičných remesiel, pestovateľstvo, ovocinárstvo, včelárstvo a najmä chov koní...).

Novú výsadbu vysokej zelene budeme usmerňovať v súlade so spracovaným **projektom náhradnej výsadby. Zlepšením výsledkov odpadového hospodárstva** a inými ekologickými opatreniami dosiahnuť zníženie tvorby komunálnych odpadov najmä zvýšením zberu separovaných zložiek pre druhotné suroviny a využívanie biologického odpadu kompostovaním pre rozširovanie verejnej zelene, likvidovať nepovolené skládky odpadov a zabezpečovať pravidelný zber veľkoobjemných odpadov.

Ochranu spodných vôd zlepšíme podporovaním domácností pri napájaní na zriadenú verejnú kanalizáciu.

Ďalšie aktivity zvolených orgánov obce budú zamerané **na starostlivosť o starších a chorých spoluobčanov**. V tejto oblasti je prioritnou aktivitou zabezpečenie *výstavby penzionu pre starších spoluobčanov*. Pre nevládnych a nemocných zabezpečíme rozšírenie opatrovateľskej činnosti s vyškolenými opatrovateľkami a poskytovaním dovozu obedov pre imobilných občanov. Budeme požadovať aj rozšírenie zdravotníckych služieb.

K dosiahnutiu stanoveného cieľa v rozvoji cestovného ruchu vyvineme úsilie na vytvorenie izby tradícií turčianskych remesiel a vyvineme úsilie na zriadenie alebo doplnenie chýbajúcich a požadovaných služieb.

Spoločne s okolitými obcami budeme realizovať spoločné aktivity v školstve a zdravotníctve, podporíme realizáciu cyklo a korčuliarskej cesty, vytvoríme spoločné naučné chodníky popri tokoch Jordán a Cedron.

15. ROZPOČET NA ROKY 2007-2009

Rozpočet na viacročné obdobie bol schválený v obecnom zastupiteľstve uznesením číslo

Výdavky	2007	2008	2009
Výdavky verejnej správy			
Finančná a rozpočtová oblasť			
Iné všeobecné služby (matrika)			
Ochrana pred požiarimi			
Cestná doprava			
Nakladanie s odpadmi			
Rozvoj obcí			
Zdravotné stredisko			
Telovýchovná jednota			
Knižnica			
Ostatné kultúrne služby			
Spoločenské služby			
Vysielacie a vydavateľské služby			
Predškolská výchova			
Opatrovateľská služba			
Dávky sociálnej pomoci			
Ďalšie sociálne služby			
BEŽNÉ VÝDAVKY SPOLU	1	1	1
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY			
ROZPOČTOVÉ VÝDAVKY	6	1	1

Príjmy	2007	2008	2009
Daňové príjmy			
- výnos dane FO			
- daň z nehnuteľností			
- dane za špecifické služby			
Nedaňové príjmy			
transfery			
BEŽNÉ PRÍJMY	1	1	1

16. Finančný plán

Rozdelenie financií na volebné obdobie 2007 - 2010

Názov akcie	RN	R o k y					
	Z toho vlastné fin.prostr.	2007	2008	2009	2010	2011 a ďalšie roky	OP, priorita, opatrenie
Rekonštrukcia MŠ	4 600		2 000	2 000			OP1/1.1
	600		600				
Rekonštrukcia ZŠ	4 200			2000	2000		OP1/1.1
	200		200				
Rekonštrukcia KD	5 250		2000	3000			OP1/2.3
	250						
Rekonštrukcia PZ	1 200				1000		OP1/2.3
	200			200			
Penzion pre starších a nemocných	31 500			10000	10000	10000	OP1/1.2
	1 500		1000	500			
Telocvičňa ZŠ	6 300		2000	2000	2000		OP1/2.3
	300	300					
Dobudovanie šport. areálu	1680		800	400	400		OP1/2.3
	80		80				
Výsadba a oddychových zón, náučných chodníkov	550			300	200		OP2/5.3
	50						
Externé múzeum Turčianskych remesiel	250				200		OP1/1.3
	50				50		
Streetbal, petang	200						OP1/2.3
	200			100	100		
Cyklotrasa	1 000						OP2/5.2
	1000				1000		
Oprava VO	1000				900		
	100				100		
Úpravy vodných tokov	8 000		7000				OP2/2.1
	1000		1000				
Zvýšenie efektívnosti separácie	1 500			1300			OP2/4.1
	200			200			

17. Zabezpečenie a realizácia

17.1. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Vypracovaním Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dražkovce ,plní obec jednu zo základných princípov regionálnej politiky - princíp programovania.

Implementácia jednotlivých projektov si vyžaduje konkrétnych ľudí, ktorí budú viesť projekt od začiatku do konca. Projekty možno uskutočňovať vlastnými silami obce alebo za pomoci externistov. Práve prepojenie interných a externých nositeľov projektov urýchli proces realizácie stratégie, resp. môže prebiehať paralelne realizácia viacerých projektov naraz. Je však potrebné, aby existovala koordinačná skupina, ktorá bude dostatočne operatívna a zložená z ľudí verejného a súkromného sektora.

Finančné zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja a zdroje financovania

Jednotlivé projektové zámery obce budú uskutočňované na základe rozhodnutí obecného zastupiteľstva a podľa finančných možností a to z vlastných zdrojov a zo zdrojov domácich a zahraničných grantov, prípadne zo sponzorských príspevkov.

Na finančné zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja možno použiť prostriedky:

- štátneho rozpočtu,
- štátnych fondov - dotácie,
- rozpočtu samosprávnych krajov,
- rozpočtu obcí - vlastné prostriedky,
- prostriedky fyzických osôb - sponzorský príspevok alebo dar,
- úvery domácich bánk,
- úvery a príspevky medzinárodných organizácií.

Dôležitým doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja môžu byť prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie.

Možnosť získať verejné a finančné zdroje z rozpočtu Európskej únie a národného rozpočtu Slovenskej republiky je často viazaná na schopnosť obce spolufinancovať rozvojové projekty z vlastných zdrojov, prípadne zo zdrojov súkromných investorov. Prehľadné usporiadanie rozvojových zámerov umožní obci orientovať sa v škále dostupných podporných zdrojov, ako aj podmienok sprevádzajúcich získanie týchto zdrojov.

Pomoc zo štrukturálnych fondov je určená regiónom a oblastiam, ktoré vykazujú nízku úroveň hospodárskeho rozvoja. Podľa platných pravidiel Európskej únie sú podporované tie regióny, ktoré zodpovedajú ekonomicky a geograficky stanoveným Cieľom štrukturálnej politiky.

Obec Dražkovce patrí do NUTS III, ktorý predstavuje podporu regiónom, v ktorých podiel HDP na obyvateľa v priemere za posledné tri kalendárne roky dosiahla menej ako 75% priemeru členských štátov Európskej únie.

Pridelovanie finančných prostriedkov pre jednotlivé strategické ciele z fondov Európskej únie pre územie bude riadené na základe nasledujúcich strategických dokumentov:

* Národný strategický referenčný rámec Slovenskej republiky

a operačné programy na roky 2007 – 2013, ktorých je 11 a je na ne vyčlenených celkom 11,36 mld EUR, čo predstavuje približne 384 mld. Slovenských korún.

18. Monitorovanie

Aby boli jednotlivé projektové zámery programového dokumentu obce realizované v súlade s princípmi efektívnosti a účinnosti vynakladania finančných prostriedkov je potrebné, aby na úrovni obce bola zriadená koordinačná komisia, ktorej úlohou bude monitorovať celkový proces implementácie stratégie a navrhovať, v prípade potreby, zmeny v realizácii strategických plánov, ich doplnenie, prípadne prípravu nových dokumentov potrebných pre napĺňanie globálneho cieľa obce.

Doporučuje sa pravidelne ročne vyhodnocovať plnenie akčného plánu PHSR obce.

Dokumenty a použitá literatúra

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov v úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dražkovce na roky 2007 - 2013 nasledovné strategické dokumenty:

- * Národný strategický referenčný rámec Slovenskej republiky
- * Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja
- Sociálno-ekonomická stratégia ZCR Veľká Fatra (marec 2003)
- Zdravotno-hygienická charakteristika okresu Martin
- Šikura : Miestopisné dejiny Turca
- História a súčasnosť miest a obcí Turca
- Beňko : Starý Turiec
- Majtán : Názvy obcí v SR
- UPN-Z Dražkovce
- OOŠÚ: Štatistické údaje okresu Martin

Vypracoval, na základe podkladov OcÚ Dražkovce, Ing.Ľubomír Bernát

Prerokované so starostkou obce dňa : 28.8.2007

Prerokované s poslancami obecného zastupiteľstva dňa :

Zverejnené na pripomienkovanie občanov, na úradnej tabuli v dobe od do

Verejné prerokovanie s občanmi ...

Schválené v OcZ dňa :